

EEN KLEIN LEVEN

GEBASEERD OP HET BOEK
VAN HANYA YANAGIHARA
CONCEPT & REGIE
IVO VAN HOVE
INTERNL THEATER AMSTRDM

Rolverdeling op achterzijde

gebaseerd op het boek van Hanya Yanagihara

concept & regie Ivo van Hove

bewerking Koen Tachelet

scenografie & licht Jan Versweyveld

kostuums An D'Huys

dramaturgie Bart Van den Eynde

compositie Eric Sleichim

video Mark Thewessen, Jan Versweyveld

musici Bl!ndman [strings]: Monica Goicea, Floor Lecoultre/
Svenja Vandriessche (viool), Suzanne Vermeyen/Marlon Dek (cello),
Femke Verstappen (viool)

ondersteund door Ammodo

particulier producent Gert-Jan en Corinne van den Bergh-Raat,
Hendrik Jan ten Have en Gabriella de Rooij, Joost en Marcelle Kuiper

assistentie regie Daniël 't Hoen, Bosse Provoost (stage),

Rosemintje Verpaalen (stage)

assistentie dramaturgie Jan Vos (stage)

assistentie scenografie Bart van Merode

assistentie muziek George Dhauw

hoofd techniek Götz Schwörer

productie Robert Rotgans, Michiel van Schijndel

techniek Reyer Meeter (1^e inspiciënt), Pepijn van Beek, Bart Coenen,
Stijn van der Leeuw, David Logger, Dennis van Scheppingen, Erwin Sterk,
Mark Thewessen, Ruud de Vos, Jordi Wolswijk, Paul van der Zouwe

kostuumatelier Farida Bouhbouh, Claudia Pellegrini (kleedwerk),
Wim van Vliet (hoofd)

kap & grime Mirjam Venema

uitvoering toneelbeeld Roger Denton, Eddy van Gelder,
Kloosterboer Decor BV, Levtec

castingadviezen Hans Kemna

fotografie Jan Versweyveld

beeldbewerking Henri Verhoef

grafisch ontwerp studio ITA, Sara Fortuin, Serena Kloet

communicatie Marleen Koens, Joris van den Ring-Bax

druk SSP Amsterdam

met dank aan Gilbert den Broeder, Mirjam van Dam (zangcoaches),

Samira Gharagozloo (diëtiste), Jurriaan van Hall (schildercoach),

Tomy Huijbrechts (valcoach), Sophia van der Putten, Taciser Sevinc

#eenkleinleven

Wanneer vier jonge afgestudeerde adolescenten een kleine universiteit in Massachusetts inruilen voor New York, houdt alleen hun vriendschap en ambitie hen overeind. Willem is een zachtmoedige en aantrekkelijke aspirant-acteur. JB met zijn scherpe tong streeft faam als kunstschilder na. Malcolm is een gefrustreerde architect die zichzelf dreigt te verliezen in een groot architectenbureau. De teruggetrokken, briljante en geheimzinnige Jude is na zijn rechtenstudies een carrière gestart bij het Openbaar Ministerie. Door de jaren heen worden hun relaties dieper en donkerder, gekleurd door succes, verslaving en trots. De vrienden realiseren zich meer en meer dat hun grootste uitdaging Jude zelf is: als dertiger al een extreem getalenteerde en succesvolle advocaat, maar ook steeds zichtbaarder een gebroken man wiens lichaam en geest onherroepelijk zijn beschadigd in zijn kindertijd.

‘Wanneer mag je ophouden naar seks te verlangen’, vraagt Jude zich af op het moment dat er ogenschijnlijk geen reden is om er niet naar te verlangen. Willem is namelijk de eerste persoon in Judes leven die hem onvoorwaardelijke emotionele veiligheid biedt. Maar zelfs dat aanbod is niet toereikend om wantrouwen en angst weg te nemen. Het verleden krijgt hier een ongekeerde macht, het is letterlijk in het lichaam van Jude gekerfd, elke aanraking, elke intimiteit maakt dat verleden wakker. Het verhaal van Jude gaat over het menselijk onvermogen op het meest fundamentele niveau: dat van de beperkingen van de liefde. Het besef dat liefde niet alles overwint. Dat er schade is die niet door onbaatzuchtige liefde kan worden gecompenseerd, laat staan gerepareerd. Precies op dat moment schuift *Een klein leven* een ander perspectief naar voren: de loskoppeling van liefde en seks is misschien de enige manier om de liefde in stand te houden. Het is namelijk onmogelijk om het destructieve potentieel van seks uit te schakelen. Seks op zich is vrij van moraal. Het kan net zo goed een celebratie van intimiteit zijn als een vernietiging

daarvan. Dat amorele, onverschillige karakter van seks is een van de grootste taboes van het menselijk samenleven. De waarheid van Judes verhaal is dat de positieve connotatie aan seks eindig is. Dat als er genoeg negatieve ervaringen worden opgestapeld, het vermogen van positieve bekrachtiging gewoon verdwijnt, zelfs binnen positieve relaties. Het alternatief is gelukkig worden zonder seks. Naast een hartverscheurend verhaal over een leven dat zo kapot is dat het onherstelbaar lijkt, is *Een klein leven* ook een verkenning van de verbinding tussen liefde en seks. En waar kan deze verkenning beter gebeuren dan op het toneel, in de interactie van concrete, levende lichamen. Het verhaal van *Een klein leven* is het verhaal van lichamen, en met uitbreiding van lichamelijkheid tout court. Het lichaam als meest kwetsbare, maar ook meest krachtige veld van inscripties. De heiligheid ervan, maar ook de ontheiliging. De natuurlijkheid ervan, maar ook de bedrieglijkheid. De mogelijkheden van het lichaam tot intimiteit maar ook tot destructie.

Koen Tachelet (bewerking *Een klein leven*)

Hanya Yanagihara woont in New York.

Regisseur Ivo van Hove: 'Hanya Yanagihara vertelde me dat je *Een klein leven* kunt lezen als een sprookje van "een kind dat moederloos verschrikkelijke dingen moet doorstaan en zijn eigen weg moet vinden". Een verrassend standpunt aangezien *Een klein leven* een niet ophoudende meanderende tocht is doorheen de gruwelijke gevolgen van een structureel gewelddadig seksueel misbruik van een minderjarig kind.

Een klein leven speelt in een abstracte hedendaagse tijd, zonder enige verwijzing naar grote gebeurtenissen als de aids-epidemie en 9/11. Het concentreert zich volledig op het emotionele leven van de personages. *Een klein leven* is geen boek, het is een teveel, een teveel aan woorden, gevoelens, seksueel misbruik, zelfmutilaties en heldhaftige pogingen tot liefde en vriendschap. Een noodzakelijk en wurgend urgent geschreven boek. Het is een dissectie van de maatschappelijke druk om gelukkig te zijn en succes te hebben, van de overwaardering van seksualiteit in relaties. Het is een wake-up call voor ons moderne mensen, onze moderne wereld.

Het zet je hele morele denken aan het wankele. Het graaft diep in wat mensen mooi maar ook wat hen tot monsters maakt, voor zichzelf en voor de anderen. 'Een sprookje' maar dan wel eentje zoals ze oorspronkelijk bedoeld

waren: om onze duistere krachten te exorciseren. En eentje over onze wereld waarin de schrijfster ons geen oplossing geeft, geen bevrijding. Een boek dat zo persoonlijk is en tegelijkertijd zo universeel is, zeldzaam als een perfecte diamant.'

Eric Sleichim ontwierp net als in zijn vorige samenwerkingen met Ivo van Hove (o.a. *Romeinse tragedies* en *The Fountainhead*) een gelaagd muziekconcept. Hedendaagse pop-muziek, waarbij acteurs zelf turntables bedienen, evocert de warme vriendenkring die het hoofdpersonage Jude omringt. Het strijkkwartet (twee violen, altviool en cello) verklankt het gehavende lichaam van Jude. Citaten uit de klassieke muziek staan tegenover moderne speeltechnieken, soms elektronisch vervormd. Jude zelf zingt liederen van Franz Schubert en Gustav Mahler.

Jan Versweyveld heeft een intieme, maar ook voyeuristische scenografie gecreëerd voor *Een klein leven*. In concentrische kringen wordt de leefwereld van Jude opengeplooid. In het midden van de installatie bevindt zich de kern van Jude's leven, de plek van existentiële pijn en loutering. Daarrond, als satelieten, de plekken van de vrienden die Jude in leven houden. De derde kring is de stad waarin Jude wandelt, wandelingen die hem tot mens onder de mensen maken. Jan Versweyveld heeft New York in een verstilde videocompositie gevat die de ambitie, de hoogmoed en de energie van de metropool vat.

‘Ich bin der Welt abhanden gekommen,
Mit der ich sonst viele Zeit verdorben,
Es ist mir gar nichts daran gelegen,
Ob sie mich für gestorben hält,
Ich kann auch gar nichts sagen dagegen,
Denn wirklich bin ich gestorben der Welt.’

‘Ik ben verloren gegaan voor de wereld,
Waarvan ik ooit veel tijd verdoed,
Het laat mij volkomen onverschillig,
Of zij mij voor gestorven houdt,
Ik kan niets daartegen inbrengen,
Want voor de wereld ben ik werkelijk gestorven.’

– lied van Gustav Mahler op basis van het gedicht van Friedrich Rückert

Ramsey Nasr, Maarten Heijmans, Amsterdam, 2018

Steven Van Watermeulen, Majd Mardo, Ramsey Nasr,
Eelco Smits, Mandela Wee Wee, Maarten Heijmans, Amsterdam, 2018

EEN KLEIN LEVEN

Internationaal Theater Amsterdam, Leidseplein 26
+31 (0)20 624 23 11
DO 20 — ZA 22 SEP (TRY-OUTS)
ZO 23 SEP (WERELDPREMIÈRE)
WO 26 — ZA 29 SEP
DO 18 — ZA 20 APR
DI 23 — VR 26 APR
ZO 28 APR

ITA—extra
AN EVENING WITH... HANYA YANAGIHARA MA 24 SEP
INLEIDING WO 26 SEP & 24 APR
ENGELSE BOVENTITELING DO 27 SEP, 18 & 25 APR
NAGESPREK VR 28 SEP, 19 & 26 APR

DeSingel Antwerpen
VR 5 — ZO 7 OKT

ITA—ensemble & gasten 18/19 **Hélène Devos, Fred Goessens, Janni Goslinga, Aus Greidanus jr., Marieke Heebink, Maarten Heijmans, Robert de Hoog, Hans Kesting, Hugo Koolschijn, Achraf Koutet, Maria Kraakman, Majd Mardo, Ramsey Nasr, Chris Nietvelt, Celia Nufaar, Frieda Pittoors, Halina Reijn, Gijs Scholten van Aschat, Bart Slegers, Eelco Smits, Steven Van Watermeulen, Claire Bender, Bart Bijmens, Violet Braeckman, Evgenia Brendes, Hajo Bruins, Thomas Cammaert, Jules Croiset, Charlie-Chan Dagelet, Mingus Dagelet, Katelijne Damen, Jip van den Dool, Khaldoun Alexander Elmecky, Barry Emond, Malou Gorter, Wim van der Grijn, Abke Haring, Eva Heijnen, Noortje Herlaar, Stacyan Jackson, Gaite Jansen, Faas Jonkers, Emma Josten, Poema Kitseroo, Minne Koole, Rob Malasch, Joep Paddenburg, Massimo Pesik, Urmie Plein, Alwin Pulinckx, Dewi Reijs, Lineke Rijxman, David Roos, Vanja Rukavina, Luca Savazzi, Michael Schnörr, Harm Duco Schut, Truus te Selle, Camilla Siegertsz, Jip Smit, Josha Stradowski, Sidar Toksöz, Leon Voorberg, Carina de Vroome, Mandela Wee Wee, Maartje van de Wetering, Benjamin de Wit**

ITA.NL

Subsidiënten

Hoofdsponsor

Partners

ITA—ENSEMBLE 18/19

PREMIÈRES

EEN KLEIN LEVEN
van **Hanya Yanagihara**
regie **Ivo van Hove**
SEP, OKT 18, APR 19

HET HOUT
van **Jeroen Brouwers**
regie **Michiel van Erp**
NOV 18, APR 19

VALLENDE MAN
van **Don DeLillo**
regie **Julien Gosselin**
MRT 19

DOOD IN VENETIË
naar **Thomas Mann**
tekst **Ramsey Nasr**
regie **Ivo van Hove**
productie ITA / Koninklijk
Concertgebouworkest
APR 19

DE KERSENTUIN
van **Anton Tsjechov**
regie **Simon McBurney**
JUN 19

IN WANKEL EVENWICHT
van **Edward Albee**
regie **Maren E. Bjørseth**
productie ITA2 /
Toneelschuur Producties
MRT, APR 19

REPRISES

SCÈNES UIT EEN HUWELIJK
van **Ingmar Bergman**
regie **Ivo van Hove**
AUG, SEP 18, FEB, MRT 19

KLEINE ZIELEN
van **Louis Couperus**
regie **Ivo van Hove**
coproductie **Ruhrtriënnale**
AUG, SEP 18

LA VOIX HUMAINE
van **Jean Cocteau**
regie **Ivo van Hove**
SEP, NOV 18

UIT HET LEVEN VAN
MARIONETTES
van **Ingmar Bergman**
regie **Nanouk Leopold**
OKT 18

HET JAAR VAN DE KREEFT
van **Hugo Claus**
regie **Luk Perceval**
NOV 18

DE STILLE KRACHT
van **Louis Couperus**
regie **Ivo van Hove**
coproductie **Ruhrtriënnale**
NOV, DEC 18, APR 19

HUSBANDS AND WIVES
scenario **Woody Allen**
regie **Simon Stone**
DEC 18, FEB 19

IBSEN HUIS
van **Simon Stone**
naar **Henrik Ibsen**
regie **Simon Stone**
DEC 18

THE FOUNTAINHEAD
van **Ayn Rand**
regie **Ivo van Hove**
JAN 19

OEDIPUS
van **Robert Icke**
naar **Sophocles**
regie **Robert Icke**
MEI 19

NA DE REPETITIE / PERSONA
van **Ingmar Bergman**
regie **Ivo van Hove**
coproductie **Les Théâtres
de la Ville de Luxembourg,
Maison des Arts de Créteil,
Théâtre de la Place Liège**
AUG, SEP 18

DAGBOEK VAN EEN
VERDWENENE
componist **Leoš Janaček,**
Annelies Van Parys
regie **Ivo van Hove**
productie **Muziektheater
Transparant**
coproductie ITA,
**Klarafestival, De Munt,
Kaaitheater, Les Théâtres
de la Ville de Luxembourg,
Operadagen Rotterdam**
OKT, NOV 18, FEB 19

DE DINGEN DIE VOORBIJGAAN
van **Louis Couperus**
regie **Ivo van Hove**
productie ITA / **Toneelhuis**
coproductie **Ruhrtriënnale**
OKT 18

DE ANDERE STEM
van **Ramsey Nasr**
regie **Ivo van Hove**
NOV 18

MEDEA
van **Simon Stone**
naar **Euripides**
regie **Simon Stone**
NOV 18, MRT 19

KINGS OF WAR
van **William Shakespeare**
regie **Ivo van Hove**
co-commissioners
**Barbican, Théâtre National
de Chaillot, Wiener
Festwochen**
coproductie **Blindman,
Holland Festival,
Muziektheater Transparant**
NOV, DEC 18, MEI 19

ITA—JUNIOR

XXX JR.
Over vriendschap
in Amsterdam
regie **Ilon Lodewijks,
Hanna Timmers**
MRT 19

Jude
Ramsey Nasr

Willem
Maarten Heijmans

Malcolm
Mandela Wee Wee

JB
Majd Mardo

Harold
Steven Van Watermeulen

Andy
Eelco Smits

Ana
Marieke Heebink

Broeder Luke / Dr. Traylor / Caleb
Hans Kesting